

Καλαρρυτιώτικα Νέα

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΩΤΙΚΟΥ ΣΥΝΑΕΣΜΟΥ ΚΑΛΑΡΡΥΤΩΝ "Η ΠΙΝΔΟΣ" ΙΩΑΝΝΙΝΑ

ΙΟΥΛΙΟΣ - ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 1996 • ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 65 • ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1985 Δ/ΣΗ: ΛΑΜΠΟΒΙΤΙΑΔΗ 3 Τ.Κ. 453 33 ΙΩΑΝΝΙΝΑ

Εργο πνοής

Η συντήρηση του Αγίου Νικολάου

Το ενδιαφέρον της εφημερίδας μας «Καλαρρυτιώτικα Νέα» για τον ιερό ναό του Αγίου Νικολάου του κεφαλοχωριού μας είναι γνωστό από το πρωτοσέλιδο άρθρο του πρώτου φύλλου μας (Νοέμβριος - Δεκέμβριος 1985) με θέμα: «Προβλήματα αντιμετώπιζει ο ναός του Αγίου Νικολάου». Εκεί αναπτύσσονται προτάσεις του Δ.Σ. του Συνδέσμου μας για την αντιμετώπισή τους. Από τότε τα προβλήματα παραμένουν ή αντιμετωπίζονται εκ των ενόντων. Ο Άγιος Νικόλαος είναι στις πρώτες φροντίδες μας.

Ο Άγιος Νικόλαος Καλαρρυτών είναι μεγάλο έργο Ορθόδοξου πίστεως και υψηλής τέχνης. Στον περικαλλία ναό δεν υπάρχουν στεγανοί χώροι για την λειτουργική χρήση και την αισθητική πληρότητα. Με άλλα λόγια δεν ξεχωρίζει αποκλειστικά το λειτουργικό από το αισθητικό περιβάλλον, αλλά συνταιράζονται σ' ένα ενιαίο όλο απαραίτητου μεγαλείου για την ανάταση της ψυχής. π.χ. Η τελειότητα της Βυζαντινής τέχνης στις μοναδικές τοιχογραφίες είναι μέγεθος ψυχικό που υποβάλλει και ανεβάζει ψυχικά τους πιστούς, πέρα και πάνω από όποια αισθητική προσέγγιση. Η αισθητική συγκίνηση γεννιέται στο κοινό από την ομορφιά της Βυζαντινής Τέχνης, αισθητικής και ηθικής, και την αλήθεια του μηνύματός της. Το ψυχικό γεγονός έχει αφετηρία της εμπειρία της συμμετοχής των πιστών στη λατρευτική μοναδικότητα της Ορθοδοξίας μας.

Ο βασανισμένος άνθρωπος του καιρού μας στην Εκκλησία βρίσκει βάλσαμο, παρηγοριά κι ελπίδα από τα ψυχικά του τραύματα. Ο αγώνας και οι αγωνίες των ανθρώπων της ανεργίας και της ρευστής σε ηθικούς προσανατολισμούς εποχής μας στην Εκκλησία, συναντά το ξέφωτο της αλήθειας, τον Θεό.

Προσέγγιση εμφανών προβλημάτων του ναού

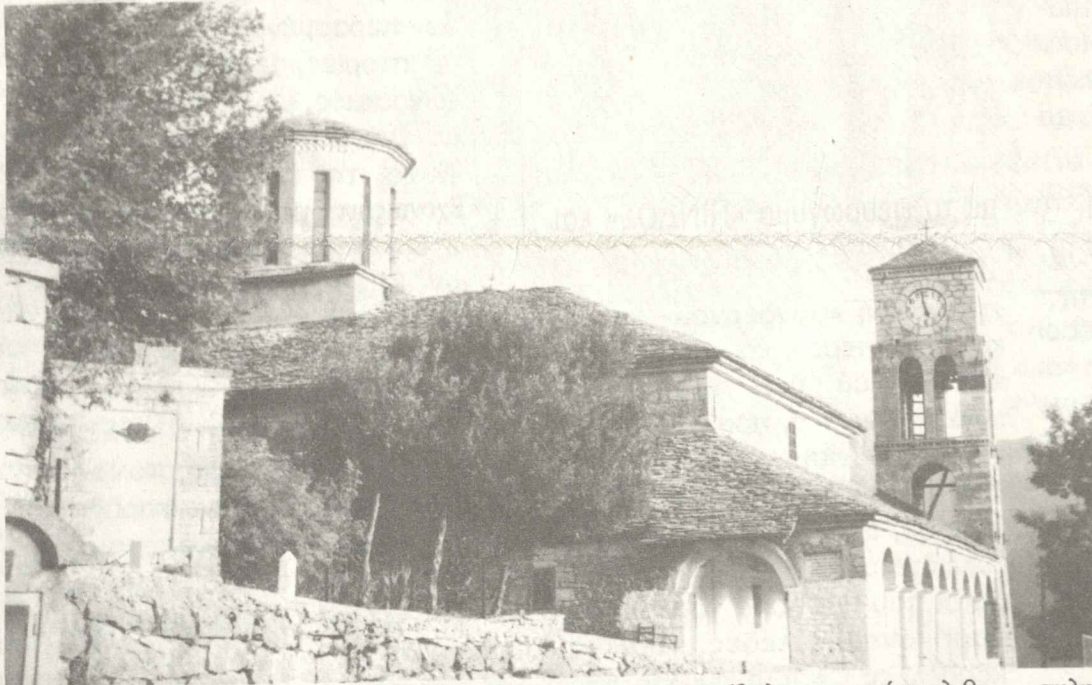
A. Το εσωτερικό του ναού

α) Οι ρωγμές των σεισμών.

Αυτές πρέπει να εντοπιστούν στις πραγματικές τους διαστάσεις και να βρεθούν τα αίτια που τις προκάλεσαν από όντως ειδήμονα πολιτικό μηχανικό. Αυτό σημαίνει ενδελεχή μελέτη υπεύθυνη από άριστους επαγγελματίες.

β) Η αγιογράφηση. Η αγιο-

γράφηση, δηλαδή η ζωγραφική χριστιανικών παραστάσεων κυρίως στους τοίχους του Αγίου Νικολάου και στις λοιπές φορητές εικόνες είναι μεγίστης Βυζαντινής Τέχνης. Διατηρούνται σε καλή κατάσταση και έχουν υποστεί ζημιές από σταλαματιές, το χρόνο, ακόμη και από επεμβάσεις ανίδεων τεχνικών «φεύ». Η συντήρησή τους κρίνεται αναγκαία, αλλά από ειδήμονες συντηρητές και όχι, σε καμιά περίπτωση,

από άσχετους ερασιτέχνες. Η χώρα μας διαθέτει συντηρητές καλλιτέχνες του είδους. Πρέπει να αναζητηθούν.

γ) Οι θύρες του ναού. Ζούμε σε εποχή όπου η αρχαιοκαπηλεία παρουσιάζει έξαρση γι' αυτό χρήσιμο είναι η αντικατάσταση των σημερινών ξύλινων θυρών του Ναού από δύο θύρες βαριάς σιδηροκατασκευής, παραδοσιακής Βυζαντινής Τέχνης σε σχέδιο ειδικευμένου αρχιτέκτονα στη Βυζαντινή τέχνη και αρχιτεκτονική.

Δεν μιλήσαμε για την στέγη, τις διάφορες προσθήκες κ.ά εξίσου απαραίτητα έργα.

Σημείωση: Αναγκαίο και χρήσιμο είναι πριν ξεκινήσουν οι εργασίες συντήρησης του ναού να γίνει λεπτομερής καταγραφή από τον Ιερέα και τους επιτρόπους του ναού όλων των κειμηλίων. Εικόνων, ιερών σκευών κ.λ.π. Άριστο κρίνεται η προμήθεια μεταλλικής ιματιοθήκης (ντουλάπας) με κλειδιά ασφαλείας για την προφύλαξη των ανωτέρω.

B. Το εξωτερικό του ναού.

α) Η αυλόπορτα. Η σημερινή σιδερένια αυλόπορτα είναι ένα μεταγενέστερο κακότεχνο κατασκεύασμα. Μιλάμε για τη δυτική πόρτα.

Γράφει ο ΙΩΑΝΝΗΣ Γ. ΘΕΟΧΑΡΗΣ
(τ. Λυκειάρχης)

Καλό θα είναι να αποκατασταθεί στην παλιά της μορφή με οδηγό παλιές φωτογραφίες ή μαρτυρίες γερόντων. Ίσως είναι χρήσιμο να αποκατασταθεί με άριστο βυζαντινό πρότυπο.

β) Ο περίβολος του ναού. Όλη η αρχιτεκτονική λάμψη κι ομορφιά του ναού ολοκληρώνεται

τικής παρουσίας έργο δεν επιτρέπεται να συντηρείται με φτηνά «μπαλώματα»!! από ανεπάρκεια ή ιδιοτέλεια.

Οι ελάχιστες επισημάνσεις μας δεν αποτελούν μελέτη, αλλά νύξεις πραγματικού ενδιαφέροντος λυσιστελούς.

Εν κατακλείδι θα αναφερθούμε σε δύο σημαντικές προϋποθέσεις του όλου έργου: α) Τα χρήματα και β) Την ποιότητα των εργασιών συντήρησης.

α) Τα χρήματα. Το

έργο της συντήρησης του Ιερού ναού του Αγίου Νικολάου Καλαρρυτών προϋποθέτει σεβαστά χρηματικά ποσά. Αυτά θα βρεθούν: α) από την χορήγηση της Πολιτείας (Υπουργείο Πολιτισμού) κατόπιν των νόμιμων ενεργειών (υποβολή μελετών κ.λ.π.) β) Την αρωγή των απανταχού Καλαρρυτιωτών, όπου γης και των φίλων των Καλαρρυτών. Η πείρα μας μας βεβαιώνει ότι τα χρήματα θα βρεθούν σαφώς με αγώνες

σκληρούς.

β) Η ποιότητα των εργασιών: Εδώ εστιάζεται η ακρίβεια πτέρνα της όλης συντήρησης του ναού. **Προς Θεού να μη γίνει ζημιά.** Τέτοιου είδους καταστροφές, δεν είναι λάθος, είναι πραγματικό έγκλημα. Μέγιστη προσοχή στην επιλογή άριστων τεχνιτών για τις εφαρμογές των μελετών με πείρα, με πίστη, με μεράκι. Μακριά από ανίδεους εγνωσμένης ανεπάρκειας.

Η εφημερίδα «Καλαρρυτιώτικα Νέα» χαιρετίζει ευφρόσυνα τους υπεύθυνους του μόχθου της συντήρησης του Αγίου Νικολάου του αρχοντοχωριού μας και τους συγκαίρει από καρδιάς. Τάσσεται στο πλευρό τους αρωγός και θα βοηθήσει όποιες καλές πρωτοβουλίες και ενέργειες. Και μια τελευταία επισήμανση. Το μεγαλύτερο εμπόδιο σε τέτοιες υπεύθυνες φροντίδες είμαστε εμείς, δηλαδή όλοι μας. Γι' αυτό ας παραμεριστούμε άπαντες εγωισμούς και μικρότητες. Να κάνουμε το σταυρό μας και ο Θεός διά των ευλογιών του Αγίου Νικολάου όλα θα τα φέρει δεξιά.

Η συντήρηση του Αγίου Νικολάου εστιάζει ένα παρόν ζωής, πολιτισμού και ήθους.

ΟΙ ΝΕΩΤΕΡΙΣΜΟΙ ΚΑΙ Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΑΡΑΔΟΣΗ

Κήρυγμα της απλής ζωής

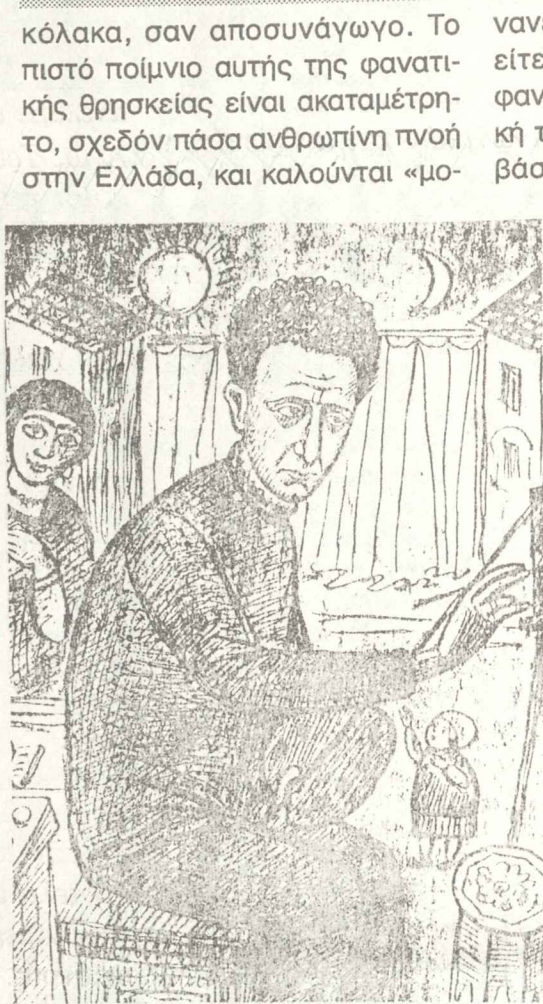
Φώτης Κόνιτλου

Εμάς τους Έλληνες μας έχει πιάσει μια βασανιστική μανία να νεωτερίζουμε στο κάθε τι. Η αιτία αυτής της μανίας είναι το ότι είμαστε ματαιόδοξοι και θέλουμε να φαντάζουμε ο ένας στον άλλον, και προπάντων στους ξένους, δείχνοντάς τους πως είμαστε όμοιοι τους στον ευρωπαϊσμό, και μάλιστα, και κάτι παραπάνω! Αλλά, εξόν απ' αυτό, μ' όλο που αγαπάμε τα δικά μας πράγματα, σαν να μην πιστεύουμε ώρες-ώρες σε δαύτα και ντρεπόμαστε να είμαστε αυτοί που είμαστε· μα ντρεπόμαστε για τα καλά μας, κι όχι για τα κακά! Η απλότητα που έχουμε από φυσικό μας, μας φαίνεται φτωχή, η ευαισθησία μας, μας φαίνεται πως βλάφτει την αξιοπρέπεια μας, η σεμνότητά μας μας φαίνεται πως μας δείχνει ασυγχρόνιστους, καθυστερημένους κ.λ.π. Και γινόμαστε ψεύτικα αξιοπρεπείς, σοβαροί, περίπλοκοι, επιστημονικοί, ψυχροί, αγέλαστοι, και παίρνουμε μίαν εμβρίθεια που μας κάνει αντιπαθητικούς και κωμικούς, ίσια-ίσια στα μάτια των ξένων που θέλουμε να επιδείξουμε όλα αυτά τα «μπονσερβίτσια».

Αυτή την ξενομανία φαίνεται πως την είχανε οι Έλληνες και στα αρχαία χρόνια, γιατί γράφει κάπου Παιανίας ο Περιηγητής: «Έλληνες αεί εν θαύματι τίθεσσι τα αλλότρια ή τα οικεία», «οι Έλληνες πάντα θαυμάζουνε περισσότερο τα ξένα από τα δικά τους».

Αυτή η φυλή θέλει μαζί και δεν θέλει να είναι αυτό που είναι. Τα τελευταία χρόνια βρήκαμε έναν μαγικό λόγο, που εκφράζει αυτόν τον πόθο μας, να γίνουμε άλλο από ό,τι είμαστε, ή καλύτερα, να γινόμαστε ολόένα και ακατάπαυστα αλλοιόωτικο κάποιο πράγμα απ' ό,τι είμαστε· κι αυτός ο λόγος ο μαγικός είναι «η εξέλιξη». Όλη την ημέρα τη μασάμε σαν μαστίχα στο στόμα μας. Όπου πας κι όπου σταθείς, ακούς να σου λένε: «Μα ο κόσμος εξελίχθη!», «βλέπετε, η εξέλιξη!», «αυτά παληώσανε, τώρα εξελισσόμεθα, ραγδαίως!» «Καλά όλα αυτά, αλλά η εξέλιξη»;

Όλοι κουνάνε απάνω από τα κεφάλια μας αυτό το σκιάχτρο, τούτη την αδυσώπητη θεότητα, και σα να φοβούνται μήπως ξεχάσουν να συμμορφωθούν με τις προταγές της. Πιάσε από τον καθηγητή, από τον διαβασμένο, από την αριστοκρατία, ίσαμε τη μοδίστρα, ίσαμε το λούστρο. Όλοι ξεχάσανε κάθε άλλον θεό, και ζούνε εις το όνομα της μυστηριώδους αυτής θεότητας. Αν δείξεις πως δεν τη λαβαίνεις υπ' όψιν, έβρισες το Σουλτάνο! Σε βλέπουνε σαν αιρετικόν βρου-

ντέρνοι» ή «μοντέρνοι», επί το καλλιεπότερον, και «μοντέρνο» κάθε τι που είναι για δαύτους ωραίο, ιδεώδες, πρακτικό, εξωτικό, πολιτισμένο, θεόπεμπτο! Ό,τι είναι μοντέρνο, είναι ιερό, ταμπού, έχει τη σφραγίδα της τελειότητας. Όλοι αυτοί οι Χαλδαίοι που πουλάνε τσατσάρες, παραμάνες, φιλέδες, γυαλικά, κορδέλλες κ.λ.π. στην οδό Αθηνάς, είναι όλο «μοντέρνοι», πληροφορημένοι για όλες τις εφευρέσεις, τις μόδες, τις τέχνες, που πολλές φορές εμείς οι άλλοι δεν τις ξέρουμε. Αυτοί δουλεύουνε με το «ασσορτί», με το «νάυλον», με το «κρυσταλίζε», με το «νουβωτέ», «σπεσιαλιτέ» κ.λ.π. ακόμα κι αυτοί που πουλάνε έμπλαστρα του πατρός Γυμνάσιου.

Αν ανεβείς και παραπάνω κατά τα αριστοκρατικά, ξέρουμε όλοι το τι γίνεται. Σχεδόν όποιος μιλά σαν Έλληνας, όποιος χειρονομεί σαν Έλληνας, όποιος βήχει σαν Έλληνας, όποιος περπατά σαν Έλληνας, αυτός δεν είναι Έλληνας!... Κάθε τόσο εκδίδεται αοράτως νέος ορισμός του Έλληνας και συμμορφώνεται ο κόσμος.

Αλλά ας δούμε και στα σοβαρά τι γίνεται με τη λεγόμενη παράδοση, και με τους νεωτερισμούς. Ας πάρουμε τους αρχαίους Έλληνες. Αυτοί ήτανε κολλημένοι σαν στρείδια στα όσα παίρ-

νανε από τους πατεράδες τους, είτε στην τέχνη, είτε στα άλλα φανερώματα της ζωής. Η γλυπτική τους δεν παρασαλεύει από τη βάση της από γενεά σε γενεά. Κοιτάξετε τα αγάλματα, και θα το δήτε φανερώματα· δεν χρειάζονται φιλοσοφίες και ψαξίματα. Επρεπε να περάσουμε αιώνες για να φανεί η διαφορά. Βάλετε κοντά σ' ένα άγαλμα του Πολυκλείτου ένα άγαλμα του Λυσίππου, και θα το δήτε αυτό που λέγω. Στο θέατρο, το ίδιο. Στη γλώσσα, το ίδιο.

Η παράδοση της αρετής, ήτανε ένα κάστρο ακατάλυτο· η αρετή διδασκότανε στο λαό με τα παραδείγματα των περασμένων ανθρώπων, με ιστορίες, με ποιήματα, με ζωγραφίες, με επιγράμματα, με αγάλματα τιμητικά κ.λ.π.

Αυτά τα παραδείγματα, ειπωμένα με θέρμη και με απλότητα παραστημένα, ανάβανε κάποιον ηρωϊκόν ενθουσιασμό στην ψυχή των παλληκαριών, που είτανε σαν την ίσκα, έτοιμη να πάρει φωτιά, και τη φιλοτιμούσανε στο καλό. Λένε, πως ένας τσομπάνος Έλληνας ταξίδευε μ' ένα καράβι, και πήγε κοντά σε κάποιους σπουδασμένους που λέγανε παλές ιστορίες. Κι άκουγε και κείνος δίχως να τον δούνε. Κι άξαφνα πήδηξε στη θάλασσα με τα ρούχα. Σαν τον γλυτώσανε και τον ανεβάσανε απάνω, τον ρωτήσανε γιατί έπεσε να πνιγεί. Και κείνος απάντησε, πως το έκανε από την απελπισία του, γιατί άκουσε κάποια πράγματα

για τους παλαιούς ανθρώπους, που αν τα ήξερε πρωύτερα, θα είτανε καλύτερος στη ζωή του.

Ακόμα και στον πόλεμο, οι παλαιοί πηγαίνανε απάνω στην παράδοση, όχι μονάχα για την τέχνη του, αλλά και για το αντρεωμένο πνεύμα που τον ομόρφαινε στα μάτια των καταπιόνων, με τις ιστορίες που ταιριάζανε οι ποιητές και με τα έργα που φτιάνανε οι άλλοι τεχνίτες. Ο Μέγας Αλέξανδρος είχε τον Όμηρο κάτω από το προσκεφάλι του, και πήγαινε απάνω στα χιόνια του Αχιλλέα, του Αίαντα και του Διομήδη. Ύστερα από δαύτον είχανε για παράδειγμα οι διδοχοί του, ο Αντίγονος, Δημήτριος ο Πολιορκητής, ο Πύρρος, ο Αντίβας κ.ά. μέχρι του Εικασίνα, ο Ρήγας, ο Θανάσης Διάκος, ο Μάρκος Μπότσαρης, κ' οι άλλοι οπλαρχηγοί. Ακόμα κι ο Μογγόλος ο Ταμερλάνος διάβαζε την ιστορία του και ζητούσε να προσκυνήσει τον τάφο του, όπως ο ίδιος ο Αλέξανδρος πήγε κ' έκανε θυσία στο μνήμα του Αχιλλέα.

Στη σημερινή τέχνη προπόντων, η λεγόμενη «πρωτοτυπία» καταδιώκει σαν κάποια Ερινύς, και θαρρούμε πως γινόμαστε πρωτότυποι, ίσια-ίσια σαν γινώμε με ίδιοι με κάποιους άλλους, φτάνει να είναι ξένοι· το μόνο που τρέμουμε, είναι μην τύχει και πάμε απάνω στο δρόμο που πορευτήκανε οι δικοί μας άνθρωποι πριν από μας. Λέμε «να γίνουμε πρωτότυποι», ενώ πρωτότυπος είναι ο κάθε άνθρωπος που απομένει πιστός και ευληγής στον εαυτό του· κι αν είναι πιστός στον εαυτό του, θα 'ναι και στη φυλή του. Για τούτο ο λεγόμενος «πρωτότυπος» άνθρωπος γεννιέται, δεν γίνεται με τεχνητή προσπάθεια. Η πρωτοτυπία είναι απροσπάθητη.

Νομίσανε πολλοί πως η πρωτοτυπία είναι απροσπάθητη. Σαν στη ζωή, στην ουσία εμείς διαβαίνουμε στο λαβύρινθό τους. Το χρέος από τους αξίους τυ ονόματος ταγούς της Εκκλησίας μας εκπληρώνεται. Η σκντάλη περιμένει τον άξιο διάδοχο. Τί μένει από τους αγώνες του ήρωα; Η δόξα, η φήμη, το καλό όνομα. Ηθική παρακαταθήκη για τους επεγονούς.

Οφείλω τις ανωτέρω σκέψεις στην αποχώρηση του αγωνιστή Αρχιεπισκόπου Βορείου και Νοτίου Αμερικής κ.κ. ΙΑΚΩΒΟΥ από το πηδάλιό του. Από τη θέση του πρόσφερε τα μέγιστα στην Ορθοδοξία και τον Ελληνισμό.

Ο Σεβασμιώτατος Αρχιεπίσκοπος κ.κ. ΙΑΚΩΒΟΣ, πνευματικός ηγέτης κύριος των Ελληνορθόδοξων Χριστιανών στο Δυτικό Ημισφαίριο από το 1959, και πρύτανης όλων των θρησκευτικών ηγετών στις Ηνωμένες Πολιτείες, έχει διακριθεί για τον ηγετικό του ρόλο στην προώθηση της θρησκευτικής ενότητας, στην αναζωογόνηση της χρι-

Συν. στη σελ. 3

«ΚΑΘΑΡΡΥΤΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ» ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

εκδότης: ΠΑΤΡΙΩΤΙΚΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ
ΚΑΘΑΡΡΥΤΩΝ «Η ΠΙΝΔΟΣ»

ΔΑΜΠΟΒΙΤΣΑΔΗ 3 - ΤΗΛ: 37440 - ΓΙΑΝΝΙΝΑ

Συντάσσεται από επιτροπή

Πληροφορίες - Επιμέλεια Εκδόσεως - Συνδρομές - Εμβάσματα

κ. Θεόδωρος Μπαργιάννης

Τέγμα Στρ. Παπάγου - ΙΩΑΝΝΙΝΑ 45445 - Τηλ. (0651) 25.561

Τα έξοδα εκτύπωσης και διακίνησης της εφημερίδας, καλύπτονται από τις προαιρετικές εισφορές μελών και φίλων μας

ΜΟΝΤΑΖ - ΕΚΤΥΠΩΣΗ

Π. ΜΠΟΥΡΗΣ - Π. ΣΤΡΑΤΟΣ Ο.Ε

Στοά Ορφεία - Ιωάννινα

Τηλ.: 77433 - 25634 - FAX: 77871

Χρέος και Ζωή

Ο Αρχιεπίσκοπος Βορείου και Νοτίου Αμερικής κ.κ. ΙΑΚΩΒΟΣ

Γράφει ο Ιωάννης Γ. Θεοχάρης

Η Ορθοδοξία και ο απανταχού Ελληνισμός έχουν στις επάλξεις του ήρωες, γενναίους που υπερασπίζονται, αγωνίζονται, θυσιάζονται αφηφώντας οποιονδήποτε κίνδυνο προκειμένου να εκπληρώσουν το χρέος τους στο Θεό και την πατρίδα. Το ουσιαστικό το χρέος είναι

το αρχαιοελληνικό και σημαίνει καθετί που χρωστά κανείς σε άλλον. Μεταφορικά χρέος σημαίνει ηθική υποχρέωση, καθήκον, δέσμευση. Αυτά για λόγους σαφήνειας, ξεκάθαρου λόγου, διαύγειας.

Οι υπαρκτικές συμπεριφορές και αντιδράσεις των πραγματικών ηρώων στο στίβο της ζωής είναι δυσθεώρητες, ανύποπτες και απρόσμενες, αλλά υπαρκτές και εστιάζουν το ποιόν τους. Η όρασή τους οξυδερκής, η βούλησή τους γρανίτης και η πίστη τους ζωά στο Θεό και στις διαχρονικές ηθικές αξίες του βίου, όπως τις διαμόρφωσαν χιλιετίες ιστορικού και πολιτιστικού αγώνα στα νάματα της Ορθοδοξίας και του Ελληνισμού.

Για να μιλήσουμε παραστατικά είναι: «το ύλας της γης» (Ματθ. Ε', 13) κατά την ευαγγελική ρήση. Κοιτάζουν τη γη, τον άνθρωπο, τα ζωντανά, το περιβάλλον με απέραντη αγάπη Χριστού, αλλά η σταθερή τους ματιά είναι προσηλωμένη στον Ουρανό, στο Θεό. Διαθέτουν με μέγιστους αγώνες, με πλείστον και ιδιαίτερα με τον εαυτό τους, την «χάριν» του Θεού για έργα Φωτός.

Τα οντολογικά, τα υπαρκτικά προβλήματα κάθε εποχής και της δικής μας είναι διαχρονικά, διαιώνια. Ο ρόλος του κάθε ποιμενάρχου είναι ρόλος οδηγητού, μπροστά, ούτε προσθέτει, ούτε αφαιρεί, ούτε αυτοσχέδια, ειδικότερα σε μια επίπεδη εποχή, όπως τον καιρού μας, ανοίγει ορίζοντες στην αλήθεια και με την πίστη, το σθένος, την ενηργία προχωρεί και ενθαρρύνει.

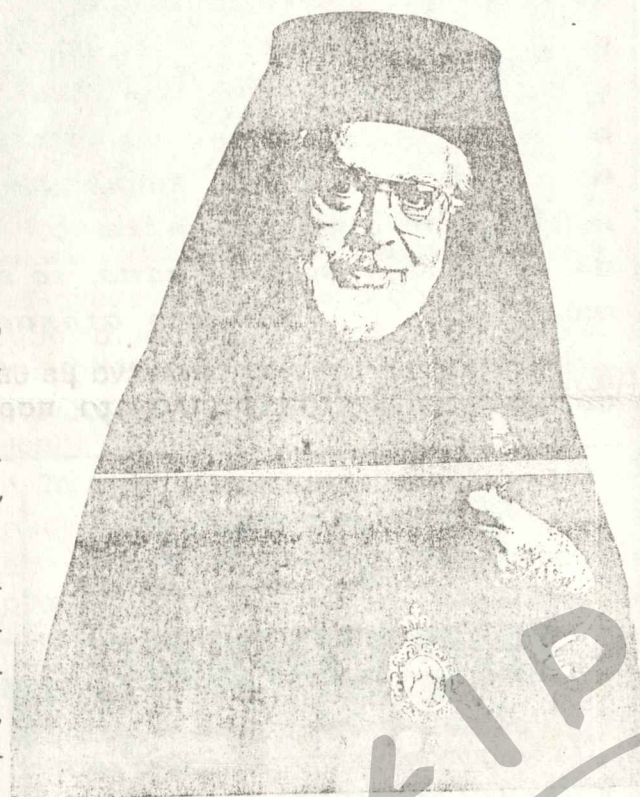
Τα χρόνια περνούν, στην ουσία εμείς διαβαίνουμε στο λαβύρινθό τους. Το χρέος από τους αξίους τυ ονόματος ταγούς της Εκκλησίας μας εκπληρώνεται. Η σκντάλη περιμένει τον άξιο διάδοχο. Τί μένει από τους αγώνες του ήρωα; Η δόξα, η φήμη, το καλό όνομα. Ηθική παρακαταθήκη για τους επεγονούς.

Οφείλω τις ανωτέρω σκέψεις στην αποχώρηση του αγωνιστή Αρχιεπισκόπου Βορείου και Νοτίου Αμερικής κ.κ. ΙΑΚΩΒΟΥ από το πηδάλιό του. Από τη θέση του πρόσφερε τα μέγιστα στην Ορθοδοξία και τον Ελληνισμό.

Ο Σεβασμιώτατος Αρχιεπίσκοπος κ.κ. ΙΑΚΩΒΟΣ, πνευματικός ηγέτης κύριος των Ελληνορθόδοξων Χριστιανών στο Δυτικό Ημισφαίριο από το 1959, και πρύτανης όλων των θρησκευτικών ηγετών στις Ηνωμένες Πολιτείες, έχει διακριθεί για τον ηγετικό του ρόλο στην προώθηση της θρησκευτικής ενότητας, στην αναζωογόνηση της χρι-

στιανικής λατρείας και ζωής και στην προώθηση των κοινωνικών και ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Σταυροφόρος του σύγχρονου οικουμενικού κινήματος για Χριστιανική Ενότητα, πρωτοστάτησε στην έναρξη διαλόγων μεταξύ των Ορθόδοξων και Ρωμαιοκαθολικών, Αγγλικανών, Λουθηριανών, Βαπτιστών του Νότου και μαύρων εκκλησιαστικών ηγετών. Ξεκίνησε διάλογο των Ορθόδοξων με τον Ιουδαϊσμό και ήταν ο πρώτος Ελληνορθό-

Ο Αρχιεπίσκοπος Βορείου και Νοτίου Αμερικής κ.κ. ΙΑΚΩΒΟΣ

δοξος Επίσκοπος που επισκέφτηκε τον Πάπα Ιωάννη XXIII σε διάστημα άνω των τεσσάρων αιώνων.

Επάλξια έχει τιμηθεί: με το Προεδρικό Μετάλλιο της Ελευθερίας, την ανώτατη διάκριση των Η.Π.Α. Η Ελλάς τίμησε τον Σεβασμιώτατο με πολλά. Μεταξύ τους οι Μεγαλόσταυροι του Γεωργίου και της Τιμής. Η Κύπρος μας, αναγνωρίζοντας την προσφορά του στον αγώνα της, τον τίμησε με τους Μεγαλόσταυρους του Μακαρίου Γ' και του Αγίου Βαρνάβα. Η Ακαδημία Αθηνών και πλείστοι άλλοι τον βράβευσαν.

Ο Αρχιεπίσκοπος γεννήθηκε στην νήσο Ίμβρο στις 29 Ιουλίου 1911. Σε ηλικία 15 ετών γράφτηκε στην Πατριαρχική Θεολογική Σχολή της Χάλκης. Μετά την μετά τιμών αποφοίτησή του, ο κατά κόσμον Δημήτριος Κουνκούρης, χειροτονήθηκε διάκονος το 1934, παίρνοντας το όνομα Ιάκωβος. Πέντε χρόνια μετά τη χειροτονία του προσλήθηκε να υπηρετήσει ως Αρχιδιάκονος του αιδή-

μον Αρχιεπισκόπου, τότε Αθηναγόρα, που αργότερα (1948-1972) έγινε Οικουμενικός Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως.

Το 1940 χειροτονήθηκε πρεσβύτερος στο Λόουελ, Μασσαχουσέτης. Υπηρέτησε στην εκκλησία του Αγίου Γεωργίου στο Χάρτφορντ, Κοννέτικατ τότε. Το 1941

ανέλαβε ιεροκήρυκας στον καθεδρικό της Αγίας Τριάδας στη Νέα Υόρκη και το καλοκαίρι του 1943 υπηρέτησε προσωρινά ως ιερατικός προϊστάμενος στην εκκλησία του Αγίου Νικολάου στο Σέντ Λούις Μίζουρι. Μετά από υπηρεσία σε θέσεις του Ορθόδοξου χρέους στις 14 Φεβρουαρίου 1959, η Ιερά Σύνοδος του Οικουμενικού Πατριαρχείου εξέλεξε τον Μητροπολίτη Ιάκωβο Αρχιεπίσκοπο της Ελληνικής Ορθόδοξης Εκκλησίας στις Αμερικές, σε διαδοχή του Αρχιεπισκόπου Μιχαήλ. Ενθρονίστηκε την 1η Απριλίου 1959, στον Καθεδρικό Αγίας Τριάδας στη Νέα Υόρκη, επωμιζόμενος τις ευθύνες για τις κοινότητες του Δυτικού Ημισφαιρίου, που από περίπου 300 τότε, έφθασαν και ξεπέρασαν επί ποιμαντορίας του τον αριθμό των 550. Αμερικανός πολίτης από το 1950, ο Αρχιεπίσκοπος Ιάκωβος αποτελεί μέγα παράδειγμα προς μίμηση για τους Αμερικανούς Ελληνορθόδοξους χριστιανούς. Έχει βελτιώσει την οργάνωση των κοινοτήτων και έχει αναβαθμίσει τους ρόλους του Αρχιεπισκοπικού Συμβουλίου, της ανά διετία Κληρικολαϊκής Συνέλευσης και της Εθνικής Φιλοπώχου. Ενδιαφέρεται ιδιαίτερα για τη μάθηση, τόσο μέσα στα πλαίσια της οικογένειας και της κινότητας όσο και στο επίπεδο της ανώτατης Παιδείας για την Ελληνορθόδοξη νεολαία, όπως επίσης και για τον ιερατικό κλάδο. Για την Ορθοδοξία της Αμερικής είπε: «Η Εκκλησία μας, χωρίς να πάψει να είναι εθνικά ριζωμένη στην Ελλάδα και εκκλησιαστικά στο Οικουμενικό Πατριαρχείο, πρέπει να συνειδητοποιήσει πως η Αμερική αποτελεί τόπο όπου ο Θεός την προόρισε να επεκταθεί... και ότι έχει την υποχρέωση, χωρίς συμβιβασμούς στα θέματα Πίστεως, να προσαρμοστεί στις υπάρχουσες καταστάσεις και να διαμορφώσει ορθόδοξους, έτσι που να εξασφαλιστεί η επέκτασή και διαιώνισή της Ελληνικής Ορθοδοξίας στο Δυτικό Ημισφαίριο».

Αγωνίστηκε ο Σεβασμιώτατος για τα ανθρώπινα δικαιώματα, την ελευθερία και την αξιοπρέπεια. Πρωτεργάτης και πρωταγωνιστής στα Εθνικά μας θέματα.

Τώρα, Σεβασμιώτατε, που κάνετε το χρέος στο Θεό και την Πατρίδα θα είστε ο Νεστόρ της Ορθοδοξίας και του Ελληνισμού, οδηγός, ρόφημα και δύναμη στα προβλήματα που αντιμετωπίζει ο τόπος. Σας είμεθα ευγνώμονες και σας ευχαριστούμε.

Ιωάννης Γ. Θεοχάρης

ΠΟΙΗΣΗ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΜΟΥΣΕΩΣ ΜΟΝΑΧΟΥ ΑΠΟΡΕΙΤΟΥ
ΦΩΤΟΔΩΡΙΑ

Ήλπε ελληνική
λεπουργέ του ναού της Ελλάδος
υμνίε με περισσότερα μάτια
Χριστέ της ενορίας μας.

Στον ουρανό οι άγγελοι
στην Ελλάδα ο ήλιος
Ο Θεός στην αγάπη Του
έδωσε ήλιο να καθρεφτιζόμαστε
φως στους Έλληνες να κοιτούνται στα μάτια
που νυκτώθηκαν στην Αθήνα.

ΙΔΙΟΙ ΚΑΙΡΟΙ

Ας αφήσουμε αυτούς της λύπης τους καιρούς
ας πάμε στους παλιούς κι ωραίους
στους μελλοντικούς κι ωραιότερους
αν θέτε, ω φίλοι
το ίδιο δεν είναι;

Πάντα μπορείς να βρεις ένα καράβι
να ταξιδεύεις και να λησμονάς
με κύματα, με φεγγάρι, με ήλιο
τις συμφορές ν' αφήνεις ή να βρίσκεις
να μετράς τ' άστρα
να λες, εγώ γύρισα όλο τον κόσμο
να γράφεις εντυπώσεις, ποιήματα
να γυρίζεις στην Αθήνα
και να γίνεσαι ευεργέτης.

Αυτά πάντα γίνονταν και θα γίνονται
κι είναι πολύ ωραία
ν' αφήνεις κάτι πίσω σου
να σε θυμούνται με καλά λόγια
να λες στα παιδιά σου
εγώ είμαι εθνικός ευεργέτης
εγώ είμαι εθνικός ποιητής.

Η ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΕΠΙΘΥΜΙΑ

Σε παρακαλώ παιδί μου να μη λες ψέματα
όχι στο δάσκαλο
όχι στον πατέρα σου
όχι στους φίλους σου
στον εαυτό σου.

Τώρα που σουρούπωσε δάσε μου μια υπόσχεση
να κοιμηθώ ήσυχος
να πεθάνω αναπαυμένος
δίχως δικό σου φιλή
δίχως άλλη συμβουλή
πες μου ά, τι δε θα πεις ποτέ στον εαυτό σου.

Ο ΗΘΟΠΟΙΟΣ

Ήταν ένας δυστυχής ηθοποιός
ο σκηνοθέτης τον έκρινε ανάξιο
να παίξει το ρόλο του αυτοκράτορα
τα κατάφερνε καλύτερα ως δούλος
εκείνος δεν ήθελε ν' ακούσει
έτσι, γιατί ήταν καλός ηθοποιός
τον βαστούσε με ψεύτικες υποσχέσεις
πως ναι, μια άλλη φορά
πως σύντομα θα γίνει αυτοκράτορας
τον άφηνε να δοκιμάζει το στέμμα
του 'λέγε πόσο του πάει
έφθασε να του δώσει το ρόλο του διαδόχου
που δεν του πήγαινε καθόλου
κι όπως δεν το περίμενε
τα χειροκροτήματα λίγα
σαν δούλο τον επισημοποιούσαν με εκείνος το στέμμα να
φορούσε
μέχρι που ένα βράδυ
μουτζάνοντας τον αυτοκράτορα
άφησε την παράσταση στη μέση
μόδαμε έγινε ο ίδιος πρωταγωνιστής
μακριά από την Αθήνα
αυτοκράτορας με στέμμα και σκήπτρο
το θέατρο δεν πήγαινε καλά
το τρίτο βράδυ έκλεισε για πάντα
τώρα γυρνά στους δρόμους
με τη στολή της τελευταίας παράστασης
όλη η πόλη τον χειροκροτεί
κι αυτός υποκλίνεται γελώντας
τον χειροκροτά και θαυμάζει...

Συν. στη σελ. 5

Στον τόπο μας με τους ανθρώπους μας

Το ορεινό ήθος

Το Ελληνικό ήθος έχει
εύρος και αποχρώσεις
σε ανθρωπιά και σε
συμπεριφορά, δηλαδή
σε σχέσεις ζωής και
δημιουργίας. Κάθε από-
χρωσή του διατηρεί
αλώβητη την ελληνικό-
τητα, δηλαδή την ιδιό-
τητα του Έλληνα ή του
ελληνικού, τον ελληνικό
χαρακτήρα, τη λεβεντιά.

Λεβεντιά σημαίνει
παλικάρι, αρρενωπό
παράστημα, ιδιαίτητα
γενναία ψυχική στάση,
ψυχική αρχοντιά, γνή-
σια στάση που ταιριάζει
σε αληθινό, σε ψυχικά
καλλιεργημένο άνθρω-
πο, με μιά λέξη: ανθρω-
πιά.

Αυτή την ανθρωπιά
συναντάς στους ξωμά-
κους της Πίνδου

στην πιο αγωνιστική
της όψη και υφή.
Σε συγκινεί, σε
υποβάλλει, σε εξαν-
θρωπίζει. «Ενώπιος
ενωπίω», δηλαδή
πρόσωπο με πρό-
σωπο, με ψυχικό
ανδρισμό, με συναι-
σθηματική πληρό-
τητα σε γνήσια
σχήματα, σε γήινα
πλαίσια και σε αγω-
νιστικές διαστάσεις.

Χαίρεσαι, ευφραί-
νεσαι, καλοκαρδίζεις
από τη σεμνότητα, την
ειλικρίνεια, το καθαρό
μέτωπο, τη λαγαρή
ματιά, το πηγαίο γέλιο,
το στοχαστικό λόγο,
γενικώς τη δωρική
λάμψη σ' όλο της το

Η Παναγία

μεγαλείο. Η ανοικτή
πόρτα της καρδιάς μιλά
απευθείας στην καρδιά.
Σίγουρα είναι θέλημα
Θεού να ζύμε έστω
παρενθετικά τέτοιες
όμορφες ανθρώπινες
συγμές.

Το ρίγος της ψυχής

Το δεκαπενταύγουστο στο ορεινό κεφα-
λοχώρι της Πίνδου μας Καλαρρύτες η ψυχι-
κή αντάρα και το ρίγος της ψυχής των
πιστών χριστιανών στον εκκλησιασμό στην
εκκλησία του Αι-Νικόλα είναι γεγονός.

Η μετατόπιση από το φθαρτό κόσμο μας
στον αιώνιο, με τη μυστική διεργασία της
ψυχής, την μοναδική ώρα του εκκλησια-
σμού και της θείας μεταλήψεως είναι
βέβαιη.

Κόσμος, πολύς κόσμος, πλήθος, γηγε-
νείς και Καλαρρυτιώτες της ξενιτειάς, όπου
γης και ειλικρινείς φίλοι του αρχοντοχωρι-
ού μας. Δεν είναι τυπική συνήθεια η καθιε-
ρωμένη συμμετοχή λατρείας, δεν είναι
πλαίσιο πανηγυριού, είναι προσωπική προ-
σέγγιση, μέθεξη, εμπειρία, βίωμα.

Όλα αυτά σε μια υποβλητική προσήλωση
στο θείο μικρόν και μεγάλων, ένα δέος, μια
κατάνυξη, δηλαδή βαθιά συγκίνηση μπρο-
στά στο Θεό. Ένα αγγελικό κλάμα μαρού
μας υπογράμμισε τη γήινη παρουσία μας
στον ιερό χώρο.

Ο ιερέας στην Ωραία Πύλη: «Μετά
φόβου Θεού...» Οι πιστοί προσέρχονται με
τάξη, με συντριβή, με δέος, με επίγνωση
της ιερής στιγμής. Η ποιότητα ζωής του
Ορθόδοξου Χριστιανού δίνει το εύρος της
ιερής εμπειρίας σε βιωματική ευφροσύνη,
σε υπεύθυνη ζωή για ανάταση ψυχής.

Χάρμα οφθαλμών

Ο κόσμος που ανέθηκε στο κεφαλοχώρι
μας Καλαρρύτες εφέτος το Δεκαπενταύ-
γουστο ξεπέρασε κάθε προηγούμενο.
Καλό είναι να θυμόμαστε ότι οι Καλαρρι-
τες έχουν τις χάρες τους όλο το χρόνο.
Αυτό το μυστικό το γνωρίζουν πολλοί
που ανεβαίνουν συχνά στο χωριό.

Κόσμος πολύς, χιλιάδες οι αθεράνετα
νοσταλγοί της ορεινής ζωής και οι πιστοί
στη γιορτή της Κοιμήσεως της Θεοτόκου
της Παναγίας μας. Το χαρούμενο μέλισμα
ξεχύθηκε στις αυλές στα μπαλκόνια, στα
γκαλντερίμια, στις ψησταριές, τα καφε-
νεία, παντού. Η φιλική κουβέντα, το
γέλιο, η χαρούμενη συζήτηση, γενικά η
ανθρώπινη παρουσία σε ηλικίες νέων
ιδίως, ήταν χάρμα οφθαλμών.

Πέρα απ' τα ορατά των συναντήσεων
κρύβονται οι αθέατες πτυχές της καρδιάς
είναι ο πραγματικός χώρος του πανηγυρι-
ού! Είδση της αθέατης ευτυχίας τα
χαρούμενα πρόσωπα. Τα ηλιοκαμένα πρό-
σωπα, οι μπρούτζινες μορφές ομιλημένων
σε είδος και κάλλος στη θοσκή των
ζωντανών στα κορφοβούνια, τα διάσελα
της Πίνδου και το μόχθο στον κάμπο της
Θεσσαλίας. Ελληνικά πιστά αντίγραφα οι
σύγχρονοι μορφές των ξωμάχων από
πρόσωπα αγίων του 5ου αιώνα π.Χ.
Χάρμα οφθαλμών.

ΠΟΙΗΣΗ

Συν. από τη σελ. 4

Η ΜΕΓΑΛΗ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ

Πάντα τη Μεγάλη Παρασκευή να 'ναι κανείς μόνος
σαν το Χριστό
προσμένοντας το τελευταίο καρφί, το ξίδι, τη λόγχη
τις ζαριές ν' ακούει ατάραχα
στο μοίρασμα των υπαρκτών του
τις βλαστήμιες, τις προκλήσεις, την αδιαφορία.
Οι μπόρες τ' ουρανού δεν στερεύουν
μη ξαφνιαστείς στ' απρόσμεν σκουρόπωμα
η ξαστεριά θα 'λθει στο Σαββατόβραδο...
με ιδρώτα πλάθεται το κάμα
για να πλώσει το κανάτι που θα σε ξεδιψάσει
πριν την Παρασκευή δεν έρχεται η Κυριακή
τότε λησμονάς τα μαρτύρια των δρ'μων
της Μεγάλης Παρασκευής της ζωής μας.

ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΗΣ ΣΤΑΥΡΟΠΡΟΣΚΥΝΗΣΕΩΣ

Τ' άστρα γεσπώνουν γύρω απ' τη φωτιά του ήλιου
κι οι άνθρωποι ψάχνανε με υμνώμενες φούστες
γιατί κάψανε όλα της χάρας τα ξύλα
αυτό το φτεινό βαρύ χειμώνα
δίχως ακόμη να γεσποθούνε
κάψανε τους φράκτες, τα μολύβια, τις βέργες
το ξύλινο αλογάκι, τη σκάφη, το τραπέζι
τα παράθυρα, τις θύρες, τα φυλοτάβανα
τα πινέλλα, τα γουδιά, τις μακαρολαβές
τις βάρκες
δεν έχουμε χαρτί
δεν έχουμε σκιά
δεν έχουμε δέντρα για πουλιά κι ελπίδες
μείνανε δίχως θυμάρη, ρίγανη και βότανα
και τέλος κάψανε τον θαλασσό περιστερών
δίχως ακόμη να γεσποθούνε
και τώρα τί θ' απογίνουμε
σαν θα 'λθει και το καλοκαίρι
δίχως δέντρα που θα σταθούνε
δεν έχουμε ξύλο για φέρετρα
σκαπάνη για τάφο
τόπο για να κρυφτούμε
πάνε και τα κοντάρια απ' τα λάβαρα, τις σημαίες, τα εξαπέ-
ρυγα
δίχως σεντούκια, δίχως κορνίζες
δίχως εικόνες, γέφυρες, κτινές κατάρτια
πέρασε η νύκτα βαθεία μας με το χειμώνα
παρακαλώ σας -μη γίνουν όλα πλαστικά- για το Θεό
αφήστε ένα κομμάτι ξύλο ναχούμε για δείγμα
αφήστε τον τίμο και ζωοποιό σταυρό.

Σ' ΕΝΑ ΚΕΛΙ

Στον Α. Μαράτση

Λίγο πριν την κοιμήσή σου
ευεδύθης το Μέγα Σχίσμα
σ' από καιρό μοναχός
σ' ένα κελλί της Σκιάθου
σ' ένα κελλί της Αθήνας
σ' ένα κελλί κι εγώ
σε θυμάμαι αδελφέ μου Ανδρόνικε
και σ' ευχαριστώ
για τις μαρτυρίες γραφές σου.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ Ο ΜΕΓΑΣ

Στον Α. Παπαδιαμάντη

Κρίνον εν μέσω ακανόντων
στη φλόγα της Αθήνας
στη μοναξιά των Σποράδων
διάβηκε μαρτυρολογιών οδούς
να βρει σκιά και δρόμο
να τον φιλήσει η χαρά η πρώτη ξεδιάννητο το πολύ του λίγου
έφερε το κάλλος το πρωτόκτιστο
τον πλούτο της πένις τον μεγάλο
και την πρεμία μια ελπίδας ζωής.
Έαρ εν μέσω χειμώνα
δίχως χρονοτριβή και φυλλορόσημα
προηγούμενους την καταγίδα μ' αγάπη
κουβαλώντας νερά για να οβήνει φωτιάς
κουβαλώντας ξύλα για ν' ανδρεί άλλες
σταχτί στρούθιο σε κιονισμέν τοπίο
σκαλί που προμνήν σπαιμούς
αλέκτορα άρπυνη, τριπτά λαλιά άκουσα στην Αθήνα
δεν είδα δάκρυ, μήτε την αυγή...

ΜΟΝΑΧΟΣ ΜΟΥΣΗΣ
«Αθωνικά Ποιήματα»
Εκδόσεις: "ΑΡΜΟΣ"

Το πανηγύρι του Δεκαπενταύγουστου

Ένα ισχυρό όχι στην καταναλωτική
ισοπέδωση αποτελούν τα γνήσια
πανηγύρια του τόπου μας, γέννημα
και θρέμμα της αιώνιας ιστορικής
βηρσκειτικής και πολιτιστικής πορεί-
ας του πολύπαθου και πολυβασανι-
σμένου ηρώϊκού λαού μας. Το μεγα-
λύτερο πανηγύρι του ενιαυτού είναι
το πανηγύρι του Δεκαπενταύγουστου
στον Ελλαδικό χώρο.

Στο χωριό μας γιορτάστηκε ολό-
κληρα ημερόνυχτα σε γνήσια παρα-
δοσιακά σχήματα και μεγίστη και υπο-
δειγματική παρουσία νέων αγοριών
και κοριτσιών που με τη λεβεντιά οι
πρώτοι και τη λυγεράδα οι κοπέλες
προέβρυναν το γνήσιο Ελληνικό ήθος
και το σταθερό βηματισμό του έθνους
με γνώμονα την παράδοση, τις δια-
χρονικές ηθικές αξίες, την αξιοβίωτη
ζωή στην πράξη, στην συμπεριφορά,
στη ζωή.

Υπάρχει μια πραγματικότητα, μια
ιδέα, γιατί περί ιδέας πρόκειται, που
λέγεται Ελληνισμός. Πρόκειται για
την κατάκτηση, τον θρίαμβο των Ελλη-
νων, της Ελληνικής ψυχής στον τομέα
της ποιότητας της ζωής.

Στο πανηγύρι ακούστηκαν και ζωντάνε-
ψαν χοροί γνήσια δημοτικοί. Θυμίζω ελά-
χιστους τίτλους: «Μαρία λεν την Πανα-
γιά», «Ηλιος», «Μπαλατσός», «Βασίλει
αρχόντισσα», «Ντικουνίκα» (βλάχικο),

«Βλαχοθανάσης», «Γενοβέφα», κ.ά.

Αυτά μας θύμισαν Ορθοδοξία, πτυχές
του '21, σκηνές καθημερινότητας για ποι-
ότητα ζωής, κοντολογίς ήθος και ευπρέ-
πεια.

Τα γνήσια δημοτικά τραγούδια μαρυ-
ρούν το ποιόν μας και μας παρέχουν
αυτογνωσία, μέγιστο μάθημα στους
δύσκολους καιρούς μας.

Στο εξωκλήσι της Παναγίας

Πάνω από το αρχοντοχώρι
Καλαρρύτες στον ομώνυμο λόφο
βρίσκεται το εξωκλήσι της Πανα-
γίας. Όταν το βλέπουμε απ' το
χωριό ή τα γύρω βουνά κάνουμε
ευλαβικά το σταυρό μας στην
Παναγία νοερώς.

Το εξωκλήσι της Παναγίας
Καλαρρυτών εορτάζει την κοίμηση
της Θεοτόκου στις 16 Αυγούστου
κάθε χρόνο. Ο λόγος σαφής και
σεβαστός. Τις 15 Αυγούστου γιόρ-
ταζαν οι πατέρες μας την κοίμηση
της Θεοτόκου μέσα στο χωριό στον
Αι-Νικόλα για να μπορούν να μετα-
βούν τα παιδιά και οι γέροι που
αδυνατούσαν να ανέβουν στο εξω-
κλήσι. Το λαμπρό έθιμο τηρείται.

Εφέτος η συμμετοχή των πιστών
στη θεία λειτουργία του Δεκαπε-
νταύγουστου στο λόφο της Πανα-

γίας ήταν πάνδημη. Πλήθος οι
πιστοί. Ιδιαίτητα οι νέοι και οι
νέες, η δροσιά κι η ελπίδα τυ
έθνους μας.

Ανάμεσα στους πιστούς ανταμώ-
σαμε με χαρά πολλούς Καλαρρυ-
τιώτες της ξενιτειάς που επιζητού-
σαν γνωριμία από παρέα σε παρέα.
Η χαρά τους και η χαρά μας ήταν
ολοφάνερές.

Όλα καλά, όλα ευπρεπή, όλα με
τάξη. Θα θυμίσουμε μία παράλειψη
σοβαρή. Τα παλιά χρόνια μετά τη
θεία λειτουργία και το ύψωμα άρχι-
ζε ο χορός σε διαμορφωμένο χώρο
κάτω από το γκριζογάλανο δρόμο
με το αειθαλή κισσό. Αυτό ατόνισε.
Γιατί; Με καλή θέληση οφείλουμε
να συνεχίσουμε την παράδοση,

Χρόνια πολλά

Ο ΚΑΛΑΡΡΥΤΙΩΤΗΣ

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΟ ΑΡΧΕΙΟ

Καλαρύτες 1904.

Από την αριστερά: Δημήτριος Τσιμπίκης, Γεώργιος Μπαρμπούτης, Απόστολος Μπαργιάννης, Χρήστος Κονταρέλας, Γεώργιος Αρλέτος, Κων/νος Τσώλας, Δημήτριος Ζάγκλης (δεκανέας), Αναστάσιος Γουλιτσός (λοχίας).

Το 1837 άρχισαν να λειτουργούν τα μεταξουργεία Δουρούτη - Ιατρού - Τσουχλίου. Το όνομα του Τσουχλίου δεν εμφανίζεται μετά τα πρώτα συμβόλαια, ενώ στενά οικονομικά συμφέροντα συνδέουν τον Κ. Δουρούτη με τον Μ. Ιατρού, ο οποίος και ενημερώνει λεπτομερώς τον Ιωάννη Δουρούτη στην Αγκώνα. Ο Ιατρός και ο Δουρούτης εξακολουθούν να κυνηγούν φοροτία βελανιδιού, αλλά και τοπικού μεταξίου για τις αγορές της Αγκώνας, της Ρώμης και του Λιβόρνου. Στα μεταξουργεία στη Σπάρτη και στη Μεσσήνη με 10 λίβρες κουκούλια έβγαζαν 1 οκά καλό μετάξι και με 12 λίβρες έβγαζαν 1 οκά μετάξι ιταλικού τύπου, το οποίο όμως είχε τα διπλά έξοδα από το πρώτο. Στο Φορομπρόνε 1 λίβρα καλό μετάξι, ώστε να είναι ανταγωνιστικό στην αγορά, χρειαζόταν 14 λίβρες κουκούλι. Το καλοκαίρι του 1837 το πρώτο δείγμα παραγωγής μεταξίου ιταλικού τύπου των μεταξουργείων Δουρούτη είχε προορισμό: 4 κάσες για τους «Αδελφούς Ράλλη» στο Λονδίνο μέσω του εμπόρου Λ. Λαζάρου στη Πάτρα που φόρτωνε σταφίδα από το Αίγιο, 2 κάσες για τους «Κλάρι και Σια» στη Ζάκυνθο, οι οποίοι προφανώς φόρτωναν και αυτοί σταφίδα για την Αγγλία, 2 κάσες για την Αγκώνα και άλλες 4 για το ίδιο λιμάνι μέσω Ναυπλίου. Έτσι το

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΔΟΥΡΟΥΤΗ

Συνέχεια από το προηγούμενο φύλλο

μετάξι ακολουθούσε το δρόμο της σταφίδας για την Αγγλία, ένδειξη ότι παραμένει ακόμη ένα συμπληρωματικό εμπορικό προϊόν. Η τιμή πώλησης του μεταξίου ιταλικού τύπου στο Λονδίνο ήταν 26-26 1/2 σελίνια. Το μετάξι όμως του Δουρούτη χρειαζόταν καλύτερη επεξεργασία, γι' αυτό και πουλήθηκε στο Λονδίνο σε «σκοτωμένη» τιμή, μόλις 19 σελίνια.

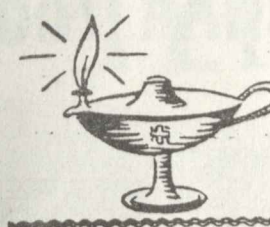
Τα πρώτα χρόνια των μεταξουργείων σηματοδοτούνται από αντιξώδεις εσωτερικές και εξωτερικές συνθήκες λειτουργίας, όπως είναι οι εγγενείς δυσκολίες της επιχείρησης και η κάμψη της ευρωπαϊκής ζήτησης για το μετάξι τύπου Φορομπρόνε. Το 1838 ξησοδία των κουκουλιών ήταν μειωμένη κατά 20% εξαιτίας ενός «καντού αέρα» και οι προοπτικές ήταν δυσοίανες για τα επόμενα 3 χρόνια. Το ίδιο καλοκαίρι στη Σπάρτη αγοράζαν καθημερινά κουκούλια, απ' όπου μπορούσαν, για να καλύψουν τις ανάγκες του μεταξουργείου, στο οποίο δούλευαν 40 καζάνια, που έβγαλαν τουλάχιστον 342 οκ. μετάξι καθαρό, ενώ το μεταξουργείο της Μεσσήνης έβγαλε άλλες 125 οκ. Μέσα στη δεκαετία '40

ελάττωμα στην ποιότητά του. Έτσι το 1841 ο Ι. Δουρούτης προτιμούσε να πουλήσει σε καλή τιμή στην Αγκώνα τόσο το μετάξι της Σπάρτης, όσο και εκείνο της Μεσσήνης, αφού δεν ήταν ανταγωνιστικά για την αγορά του Λονδίνου.

Τελικά μετά από έξι χρόνια λειτουργίας πουλήθηκαν στο Λονδίνο 15 κάσες μετάξι, στην επιθυμητή τιμή, παραγωγής του μεταξουργείου της Μεσσήνης, ενώ 8 κάσες από το μεταξουργείο της Σπάρτης έμειναν απούλητες. Στα 1844 - 1845 η λειτουργία και η παραγωγή των μεταξουργείων της Σπάρτης και της Μεσσήνης φαίνεται να ομαλοποιείται. Οι εργασιές σχεδόν στα μεταξουργεία, μετά την όξυνση με το ζεύγος Loviselli, αλλά και με τους «μαστόρους μαγανιστορες, φαίνονται πιο ήρεμες. Έτσι το μεταξουργείο στη Μεσσήνη με τη ληβιδίτσα αρχιεργάτρια και χαμηλούς διττισσα εργαζομένους ονόματι έφθασε τις 5 λίτρες την ημέρα με 180 δράμα το καζάνι.

Τον Σεπτέμβριο του 1844 ο Κ. Δουρούτης ετοίμασε αποστολή με 20 κάσες μετάξι από τον Πειραιά για τους Ταμπάκο - Γεραλόπουλο στο Λονδίνο, ενώ παράλληλα ο Αθ. Δουρούτης αναχωρούσε για τη Μασσαλία.

Συνέχεια στο επόμενο φύλλο

ΛΑΔΙ
ΣΤΟ
ΛΥΧΝΑΡΙ

Οι πρόσφατοι κρίκοι της αλυσίδας αγάπης και τα καινούργια φτερά για το Σύνδεσμό μας και την εφημερίδα μας είναι:

ΓΙΑ ΤΟ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΜΑΣ ΚΕΝΤΡΟ

- Τρίντα χιλιάδες (30.000 δρχ.) ο συγχωριανός μας κ. Σπυρίδων Μπελάλης που διαμένει στη Λάρσα στη μνήμη του Θεοδώρα Μαρέτι και Γεωργίου Ζαρίμπα.
- Πέντε χιλιάδες (5.000 δρχ.) ο συγχωριανός μας κ. Κων/νος Μπαρμπούτης, στη μνήμη του θείου του Ευαγγέλου Μπαρμπούτη.
- Πέντε χιλιάδες (5.000 δρχ.) ο συγχωριανός μας κ. Γεώργιος Η. Μπαρμπούτης, στη μνήμη του θείου του Ευαγγέλου Μπαρμπούτη.

ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ Κ.Ν.

- Εικοσι χιλιάδες (20.000 δρχ.) οι συγχωριανοί μας κ. Αντώνιος, Μαργαρίτα, Σωτηρία, Ντίνα και Ρένα Ζαρίμπα που διαμένουν στα Γιάννινα.
- Δεκαπέντε χιλιάδες (15.000 δρχ.) οι συγχωριανές μας Αδελφές Μπισδάκη που διαμένουν στην Αθήνα.
- Δεκαπέντε (15.000 δρχ.) ο συγχωριανός μας κ. Πετροφώνης Λάλα-Πολίτη που διαμένει στα Γιάννινα.
- Δέκα χιλιάδες (10.000 δρχ.) ο συγχωριανός μας κ. Φεβρωνία Μπελεμέζη που διαμένει στην Πάργα.
- Δέκα χιλιάδες (10.000 δρχ.) ο συγχωριανός μας κ. Σπυρίδων Αβραμιάτης που διαμένει στην Αθήνα.
- Δέκα χιλιάδες (10.000 δρχ.) ο συγχωριανός μας κ. Αναστάσιος Αβραμιάτης που διαμένει στην Αθήνα.
- Δέκα χιλιάδες (10.000 δρχ.) ο συγχωριανός μας κ. Απόστολος Ζώγκος που διαμένει στην Αθήνα.
- Δέκα χιλιάδες (10.000 δρχ.) ο συγχωριανός μας κ. Μαργαρίτα Αβραμιάτη-Ζώγκου που διαμένει στην Αθήνα.
- Δέκα χιλιάδες (10.000 δρχ.) ο συγχωριανός μας κ. Ελένη Τουλούπη-Μαρέτι που διαμένει στην Παραμυθιά.
- Οκτώ χιλιάδες (8.000 δρχ.) ο συγχωριανός μας κ. Βασίλειος Ρούκης που διαμένει στον Πειραιά.
- Πέντε χιλιάδες (5.000 δρχ.) ο συγχωριανός μας κ. Ελένη Ζαφειρίου που διαμένει στην Αθήνα.
- Πέντε χιλιάδες (5.000 δρχ.) ο συγχωριανός μας κ. Βάσω Κωσταρίδου-Μηριάκου που διαμένει στην Αθήνα.
- Πέντε χιλιάδες (5.000 δρχ.) ο συγχωριανός μας κ. Σταματία Μπουζάνη-Γκόλια που διαμένει στην Αθήνα.
- Πέντε χιλιάδες (5.000 δρχ.) ο συγχωριανός μας κ. Σπύρος Φασούλας που διαμένει στην Αθήνα.
- Πέντε χιλιάδες (5.000 δρχ.) ο συγχωριανός μας κ. Αθηνά Αναγνωστάκη-Μίντζα που διαμένει στην Αθήνα.
- Πέντε χιλιάδες (5.000 δρχ.) ο συγχωριανός μας κ. Κίτα Αρβανίτη-Γκούμα που διαμένει στην Αθήνα.
- Πέντε χιλιάδες (5.000 δρχ.) ο συγχωριανός μας κ. Μαριγώ Μπακαγιάννη που διαμένει στην Αθήνα.
- Πέντε χιλιάδες (5.000 δρχ.) ο συγχωριανός μας κ. Αθανάσιος Σπύλιος που διαμένει στην Αθήνα.
- Πέντε χιλιάδες (5.000 δρχ.) ο συγχωριανός μας κ. Ανδρέας Μαρέτης που διαμένει στα Γιάννινα.
- Πέντε χιλιάδες (5.000 δρχ.) ο συγχωριανός μας κ. Κων/νος Κωστάκης που διαμένει στους Καλαρύτες.
- Πέντε χιλιάδες (5.000 δρχ.) ο συγχωριανός μας κ. Μαριγώ Κουτσονίκια που διαμένει στο Μεσολόγγι.
- Πέντε χιλιάδες (5.000 δρχ.) ο συγχωριανός μας κ. Αγαθή Ριζάφ που διαμένει στα Γιάννινα.
- Πέντε χιλιάδες (5.000 δρχ.) ο συγχωριανός μας κ. Ηλέκτρα Ρούκη - Αθανασούλα που διαμένει στην Καλαμάτα.
- Πέντε χιλιάδες (5.000 δρχ.) ο συγχωριανός μας κ. Ειρήνη Θεοκάρη - Τάμπλη που διαμένει στα Τρίκαλα, στη μνήμη της μητέρας της.
- Τρεις χιλιάδες (3.000 δρχ.) ο συγχωριανός μας κ. Ευάγγελος Γκούμας που διαμένει στα Γιάννινα.
- Τρεις χιλιάδες (3.000 δρχ.) ο συγχωριανός μας κ. Σπυρίδων Γκούμας που διαμένει στα Γιάννινα.
- Δύο χιλιάδες (2.000 δρχ.) ο συγχωριανός μας κ. Πέτρος Ζαρημιάδης που διαμένει στο Μαργαρίτα Θεσπρωτίας.
- Δύο χιλιάδες (2.000 δρχ.) ο συγχωριανός μας κ. Ερριχίλη Μπέλλου - Μαρέτι που διαμένει στην Παραμυθιά.
- Δύο χιλιάδες (2.000 δρχ.) ο συγχωριανός μας κ. Δημήτριος Αντωνίου που διαμένει στα Φάρσαλα.

ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΓΙΟ ΝΙΚΟΛΑΟ ΚΑΛΑΡΡΥΤΩΝ

- Πεντακόσιες χιλιάδες (500.000 δρχ.) η Εταιρεία Οίνων και Ποτών των Σ. και Η. και Α. Μετάξ ύστερα από επιτυχίες του συμπατριώτη μας κ. Γεωργίου Στούμπη.
- Εκατό χιλιάδες (100.000 δρχ.) ο κ. Χρήστος Τσιριγώτης και η σύζυγός του Καλλιόπη Ηλία Μόκα, που διαμένουν στη Θεσσαλονίκη.
- Ογδόντα χιλιάδες (80.000 δρχ.) οι συγχωριανοί μας κ. Αντώνιος, Μαργαρίτα, Σωτηρία, Ντίνα και Ρένα Ζαρίμπα που διαμένουν στα Γιάννινα.
- Εικοσι χιλιάδες (20.000 δρχ.) ο Απόστολος Χρήστος Φασούλας, που διαμένει στους Καλαρύτες.
- Εικοσι χιλιάδες (20.000 δρχ.) η οικογένεια Γραβάνη που διαμένει στα Γιάννινα, στη μνήμη της Μαρίας Ν. Καραγιάννη.
- Δεκαπέντε χιλιάδες (15.000 δρχ.) ο Απόστολος Γρηγ. Ζαρίμπα που διαμένει στα Γιάννινα, στη μνήμη του Γεωργίου Αρίστ. Ζαρίμπα (Αναγκία επανόρθωση, επειδή από τυπογραφική βλάβη στο προηγούμενο φύλλο γράφτηκε, ότι έδωσε 10.000 δρχ.).
- Δέκα χιλιάδες (10.000 δρχ.) ο συγχωριανός μας κ. Αθανάσιος Σπύλιος που διαμένει στη Λάρσα.
- Δέκα χιλιάδες (10.000 δρχ.) ο κ. Μαρίκα Γεωργίου Ρούκη, που διαμένει στα Τρίκαλα.
- Δέκα χιλιάδες (10.000 δρχ.) ο κ. Αμυλία Γεωργίου Ζαρίμπα, που διαμένει στα Τρίκαλα.
- Δέκα χιλιάδες (10.000 δρχ.) ο Πέτρος Γεωργίου Μόκας, που διαμένει στους Καλαρύτες, στη μνήμη του πατέρα του.
- Εβ' χιλιάδες (6.000 δρχ.) η Επιτροπή Κληροδοτήματος Μπαϊκούση, αντί μνημόσυνο των Ευεργετών.
- Πέντε χιλιάδες (5.000 δρχ.) ο Σωτήριος Στούμπης, που διαμένει στην Αθήνα.

ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΓΙΑ ΤΡΙΑΔΑ

Για την αναστήλωση του Πολιτιστικού και Θρησκευτικού Μνημείου της Αγ. Τριάδας Καλαρρυτών:

- Εικοσι χιλιάδες (20.000 δρχ.) ο συγχωριανός μας κ. Βασίλειος Ρούκης που διαμένει στον Πειραιά.
- Πέντε χιλιάδες (5.000 δρχ.) ο συγχωριανός μας κ. Αθηνά Αναγνωστάκη - Μίντζα που διαμένει στην Αθήνα.

Τα «Κ.Ν.» και ο Σύνδεσμός μας ευχαριστούν θερμά όλους.

Από τη δράση και προσφορά του λαογραφικού και χορευτικού μας ομίλου

7 Ιουνίου 1996: Μέρος του παιδικού μας χορευτικού στο Δίλοφο Ζαγορίου

17 Ιουλίου 1996: Οι υπέρρχες νέες του Ομίλου μας χορεύουν στα «ΜΑΡΟΥΛΕΙΑ» της Καταϊκάς

3 Αυγούστου 1996: Οι λεβεντόχοροι νέοι και νέες του Ομίλου στην Αλεξανδρούπολη

11 Αυγούστου 1996: Νέες του Ομίλου μας στο Μονοδένδρι Ζαγορίου

Μετά την επιτυχή συμμετοχή του Ομίλου μας στο 29ο Διεθνές Φεστιβάλ της Καρδίας «Καρδιακάκια» στις 28-5-96 και στο Παγκόσμιο Φολκ κλορικό Φεστιβάλ της πόλης Jash της περιοχής Ανδαλουσίας της Ισπανίας, από 26 Ιουνίου έως 7 Ιουλίου 1996, καθώς και την εορταστική εμφάνιση στην Κρατική Ολλανδική Τηλεόραση στις 7 Ιουνίου 1996, ο Λαογραφικός και Χορευτικός μας Όμιλος παρουσιάζει κατά τη διάρκεια του περασμένου καλοκαιριού έντονη δραστηριότητα.

Συγκεκριμένοι στις πολλές προσλήψεις που είχε, για να εμφανιστεί σε αξιόλογες πολιτιστικές εκδηλώσεις σε διάφορες περιοχές της χώρας, ανταποκρίθηκε, λόγω υποχρεώσεων, μόνο σε τέσσερες (4) ήτοι: 14-7-1996: Στις εκδηλώσεις «ΜΑΡΟΥΛΕΙΑ» του Πολιτιστικού Συλλόγου Καταϊκάς. 23 & 4-8-96: Στο 2ο Πανελλήνιο Φεστιβάλ Παραδοσιακών χορών στην Ανθία Αλεξανδρουπόλεως. 11-8-1996: Στις εκδηλώσεις Αυγούστου 1996, στο υπαίθριο φυσικό Αμφιθέατρο Μονοδενδρίου. 28-8-1996: Στο Φεστιβάλ Παραδοσιακών Χορών του Δήμου Καινούργιου Αιτωλικαρναίας, με την επωνυμία «ΘΕΣΤΙΑ 96».

Οι εμφανίσεις του Χορευτικού και Λαογραφικού μας Ομίλου υπήρξαν παντού εντυπωσιακές και σχολιάστηκαν ευμενώς από τους κατοίκους και τις Αρχές των περιοχών που πραγματοποιήθηκαν.

Οι εκλεκτοί νέοι και νέες του Ομίλου μας, διακρίθηκαν για την πίστη τους στην παράδοση και τη χορευτική τους δεινότητα, με την ευμενισμένη πάντα καθοδήγηση του χοροδιδασκάλου τους κ. Ευαγγέλου Γούσια. Συγχαρητήρια λοιπόν σ' όλους και θερμές ευχές για νέες επιτυχίες.

Κων/νος Β. Μπαρμπούτης

ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΘΑΛΨΗ ΣΤΗΝ ΗΠΕΙΡΟ ΤΟΝ 19ο ΑΙΩΝΑ (1788-1913)

Το βιβλίο «Υγεία και Περίθαλψη στην Ήπειρο τον 19ο αιώνα (1788-1913)» της κ. Ιοκάστης Παναγιωτίδου-Βαρθολομάτου, ιατρού Δερματολόγου-Αφροδισιολόγου, Διδάκτορος της Ιατρικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης κόρης του εκλεκτού Γιαννιώτη και φίλου του χωριού μας κ. Τένη Παναγιωτίδη, είναι ένα βιβλίο γραμμένο με ιδιαίτερη επιμέλεια, αντικειμενικότητα και σεβασμό προς τα πρόσωπα, τα γεγονότα και τις καταστάσεις στις οποίες αναφέρεται.

Διαπραγματεύεται με σαφήνεια και ακρίβεια τις συνθήκες άσκησης της ιατρικής στην Ήπειρο το 19ο αιώνα και αναφέρεται εμπεριστατωμένα στην Υγιεινή, τα Ενδημικά και Επιδημικά νοσήματα και την αντιμετώπιση αυτών, στην εμπειρική και επιστημονική Ιατρική, το θεσμό του κοινοτικού γιατρού, τα Νοσοκομεία της εποχής και τις νοσηλευτικές δραστηριότητες, το επάγγελμα του φαρμακοποιού, την οδοντιατρική περίθαλψη και την άσκηση των παραϊατρικών επαγγελματιών.

Στο δεύτερο μέρος του περιέχει βιογραφικά, σημειώματα γιατρών, οδοντιάτρων και φαρμακοποιών, των ηρώων αυτών που ενώ άσκησαν το λειτούργημα της Ιατρικής με

τα ανύπαρκτα και πενιχρά μέσα της εποχής, πρόσφεραν ανυπολόγιστης αξίας υπηρεσίες στους σκλαβωμένους Ηπειρώτες.

Στο δεύτερο μέρος του αξιόλογου βιβλίου της αναφέρει και το βιογραφικό ενός συμπατριώτη μας γιατρού, του αείμνηστου ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΖΑΓΚΛΗ ή ΣΤΑΜΑΤΗ του Χρήστου.

Ας δούμε τι γράφει το βιογραφικό του:

«Γεννήθηκε στους Καλαρρύτες το 1869. Αποφοίτησε από την Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών το 1893, με βαθμό «Λίαν Καλώς». Εργάστηκε στους Καλαρρύτες, όπου επί τρεις περιόδους 1899, 1903 και 1907 εξελέγη Δήμαρχος. Αγωνίστηκε για την απελευθέρωση της Ηπείρου από τις τάξεις της Ηπειρωτικής Εταιρείας με το ψευδώνυμο «ΠΙΝΔΟΣ» και της Πατριωτικής Οργάνωσης Ιωαννίνων, με το ψευδώνυμο «ΑΡΑΧΘΟΣ». Πέθανε στις 8 Ιουνίου 1922».

Η Γιατρός και συγγραφέας του βιβλίου κ. Ιοκάστη Παναγιωτίδου - Βαρθολομάτου ανήκει στο υψηλής κατάρτισης ιατρικό δυναμικό της πόλης των Ιωαννίνων και έχει εγκαταστήσει το Ιατρείο της στην οδό Μιχαήλ Αγγέλου 14 - 1ος όροφος.

Κων/νος Β. Μπαρμπούτης

Άποψη του ιστορικού χωριού μας (22-9-1996)

Η ΕΝΟΡΙΑ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΚΑΛΑΡΡΥΤΩΝ

Η Ενορία του Αγίου Νικολάου Καλαρρυτών, προστάτου και πολιούχου του ιστορικού χωριού μας, καθιερώθηκε την 21η Νοεμβρίου 1911 με βασιλικό διάταγμα που δημοσιεύτηκε στο υπ' αριθ. 329/2-12-1911 φύλλο της εφημερίδας της κυβερνήσεως.

Ας δούμε λοιπόν πως έχει το σχετικό Βασιλικό διάταγμα, «Περί Ορισμού των ενοριών των χωριών του Δήμου Καλαρρυτών».

Γεώργιος Α'

Βασιλεύς των Ελλήνων

«Έχοντας υπ' όψει 1) το 9 άρθρο του ΓΦ45' (3896) Νόμου, περί ενοριακών Ναών κ.λ.π., 2) το προς εκτέλεσιν αυτού Ημετέρον διάταγμα της 29ης Ιουλίου 1911, και 3) Την υπ' αριθ. 3656 ε. έτους πρόταση του Νομάρχου Άρτης, στηριζόμενη α' εις το υπ' αριθ. 23 του Σεπτεμβρίου ε.ε ψήφισμα του οικείου Δημοτικού Συμβουλίου, και β' εις την μετ' αυτό υπ' αριθ. 1554 ε. έτους συμβουλευτική γνώμοδότησιν του Σεβασμιωτάτου Αρχιεπισκόπου Άρτης».

Προτάσει του Ημετέρου επί των Εκκλησιαστικών και της Δημόσιας Εκπαίδευσης Υπουργού, διατάσσομεν τάδε: Αι ενορίες των χωριών του Δήμου Καλαρρυτών καθορίζονται ως εξής:

1) Του χωριού Καλαρρυτών εις μίαν, την του Αγίου Νικολάου, 2) του χωριού Ματσουκίου εις μίαν, την της Αγίας Παρασκευής.

Εν Αθήναις τη 21η Νοεμβρίου 1911

Γεώργιος Α'

Βασιλεύς των Ελλήνων

Ο Υπουργός των Εσωτερικών
Απ. Γ. Αλεξανδρής

ΚΩΝ/ΝΟΣ Β. ΜΠΑΡΜΠΟΥΤΗΣ

Στους Καλαρρύτες τα βουνά (ΔΗΜΟΤΙΚΟ)

Οι Καλαρρυτινοί ποτέ δεν έσκυψαν το κεφάλι στον τούρκο δυνάστη, κατά τη δουλεία των τεσσάρων και πλέον αιώνων, αλλά κατά τη διάρκεια της πολύχρονης και επώδυνης σκλαβιάς, πολλές φορές σήκωσαν τα όπλα εναντίον των Τούρκων και εντάχθηκαν από τους πρώτους σε επαναστατικά κινήματα και μυστικές οργανώσεις (Φιλική Εταιρεία, Πίνδος, Άραχθος κ.ά.), που είχαν για σκοπό την απελευθέρωση του Γένους.

Στην εθνική αυτή προσπάθειά τους αρκετές φορές αντιμετώπισαν την εκδικητική μανία των Τούρκων και πλήρωσαν ή με τη ζωή τους την επαναστατική τους δράση ή με την καταστροφή των περιουσιών τους και του χωριού τους. Ας δούμε λοιπόν ένα συγκινητικό Δημοτικό τραγούδι που αναφέρεται σ' έναν ξακουστό Καλαρρυτινό, που πλήρωσε με τη ζωή του την επαναστατική του δράση.

«Στους Καλαρρύτες στα βουνά σκάνονται μοιρολόγια
κι εκεί σιμά στα Γιάννινα, μεγάλα ξόδια ακούω».

Οτζάκι των Καλαρρυτών, πραγματευτήν μεγάλην,
το Γιάννη Λάμπρου ξακουστόν, του τρανοξακουσμέ-
νον

στα Γιάννινα στη φυλακή τον έκουνε κλεισμένο
κι αποφάσισαν τα σκυλιά το δόλιο να κρεμάσουν.
Ένα πουλί, σαν τ' άκουσε επέταξε κι επήγε
στα κάγκελα της φυλακής και τόδωσε χαμπέρι,
πουλί πετούμενο ήτανε κι ανθρώπινα λαλόνε:
- Γιάννο μ', αν έχεις κρίματα, αν έχεις αμαρτίες,
για κράζε τον πνευματικό να σε ξομολογήσει,
κι αν έχεις και μηνύματα στο ταίρι σου να στείλεις,
πες τα μου εμένα, Γιάννο μου, πηγαίνω και τα λέω...».

Ο Ιωάννης Λάμπρος απαγχονίστηκε με άλλους πρό-
κριτους υπό των Τούρκων, το 1821. Η χήρα γυναίκα του
παρέλαβε το μονάκριβο γιο της και κατέφυγε στην Κέρ-
κυρα, όπου και πολλές άλλες οικογένειες Ηπειρωτών
είχαν καταφύγει.

Κων/νος Β. Μπαρμπούτης

Ευχαριστίες

Ο Πρόεδρος και τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου του Πατριωτικού Συνδέσμου Καλαρρυτών «Η Πίνδος», θεωρούν υποχρέωσή τους να ευχαριστήσουν θερμά και να εκφράσουν την ευγνωμοσύνη τους, προς την εξαίρετη συμπατριώτισσά μας κ. Περσεφώνη Λάλα-Πολίτη, γιατί για δεύτερη φορά έρχεται αρωγός στις ανάγκες του Συνδέσμου μας για εξοπλισμό με σύγχρονα μέσα επικοινωνίας και μάλιστα με σημαντικό χρηματικό ποσό.

Πράξεις σαν της κ. Λάλα-Πολίτη αποδεικνύουν, ότι και σήμερα υπάρχουν άνθρωποι, που ακολουθούν το φωτεινό παράδειγμα των μεγάλων του Έθνους Ευεργετών, οι οποίοι στόλισαν την πατρίδα μας με ανεπανάληπτα έργα Ευποιίας.

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Συνδέσμου μας συγχαίρει ειλικρινά την κ. Περσεφώνη Λάλα-Πολίτη, της εύχεται υγεία και κάθε ατομική και οικογενειακή χαρά και ευτυχία και το φωτεινό παράδειγμά της να το μιμηθούν κι άλλοι συμπατριώτες μας.